Aktualitātes par Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plāna 2023.-2027. gadam ieviešanu

LAD direktors
Andris Grundulis
2025. gada 21. maijs

2024. gadā izmaksāti 650 milj.eiro

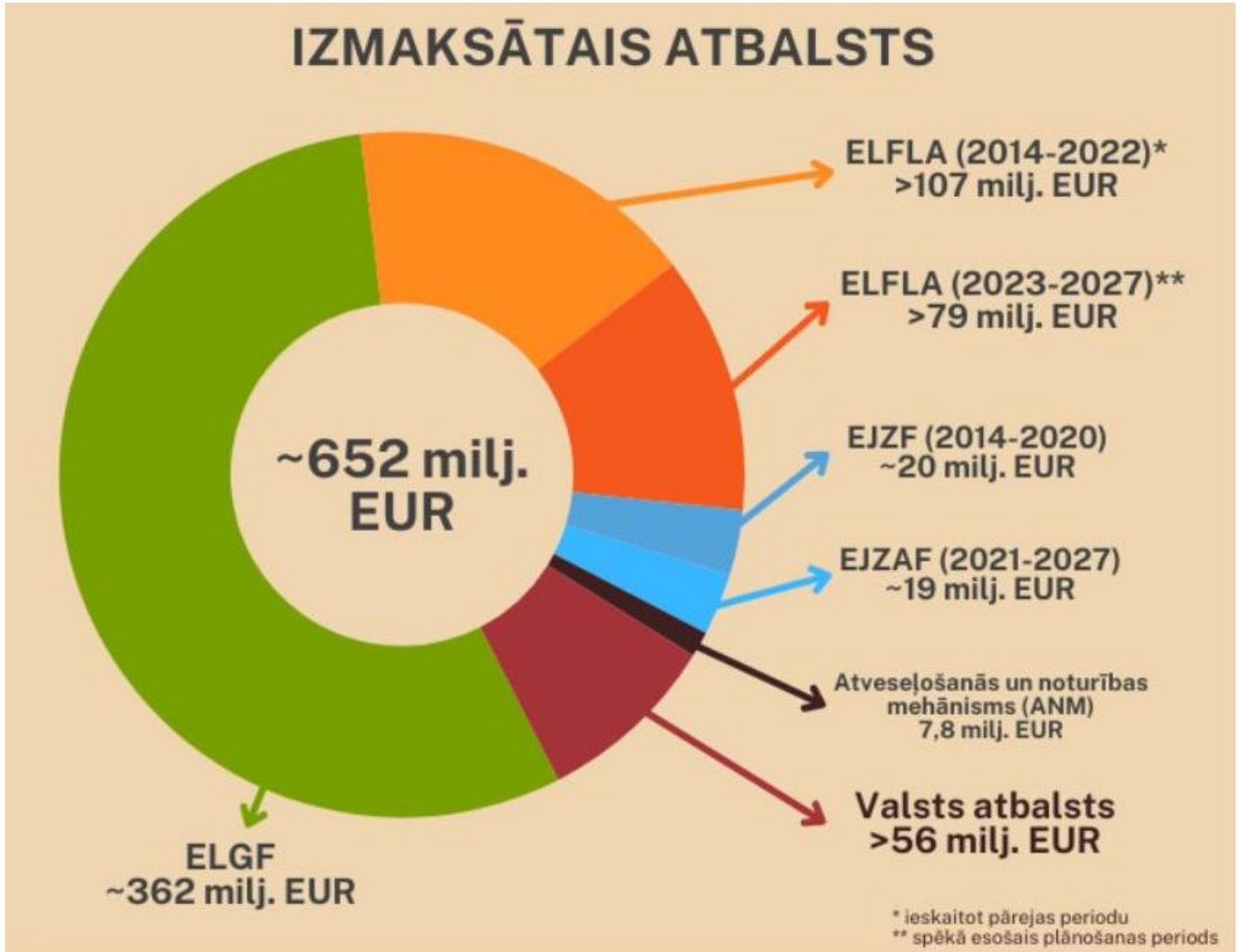

Veiksmīga Lauksaimniecības datu centra pievienošana

- Klientiem pakalpojumi tiek sniegti vienā iestādē
- Klientam **pieejami visi līdzšinējie reģistri**
- **Klientu apkalpošana** reģionos: LAD klientu apkalpošanas centros un sektoros
- Pakāpeniska pāreja uz vienu e-pakalpojumu kanālu

INVESTĪCIJU PASĀKUMI

ELFLA 2023.-2027. gadam iesniegtie un apstiprinātie projekti

Intervence	Iesniegtie projekti		Apstiprinātie projekti	
	Skaits	Publiskais finansējums, milj.EUR	Skaits	Publiskais finansējums, milj.EUR
LA4.1.1. Lauku saimniecību konkurētspēja	374	17,14	286	14,15
LA4.1.2. SEG un amonjaka emisiju samazināšana	251	11,75	228	10,37
LA4.1.3. Labturība un biodrošība	53	6,2	43	4,34
LA4.1.4. Atjaunojamie energoresursi	23	0,71	14	0,29
LA4.1.4. Energoefektivitātes uzlabošana	14	1,11	12	0,91
LA4.2. Pārstrāde	61	25,88	34	20,44
LA5. Mazās lauku saimniecības	688	12	430	7,3
LA6. Jaunie lauksaimnieki	501	19,79	327	13,05
LA19.2. LEADER	895	17,81	580	11,1
Kopā	**2 860**	**112,39**	**1 954**	**81,95**

Apstiprināto projektu nozares

(LA4.1.1., LA4.1.2., LA4.1.3. un 4.1.4. pasākumi)

Nozare	Projektu skaits	Publiskais finansējums, milj. EUR
Laukaugi - graudaugi	289	15,77
Piena lopkopība - piena liellopi	112	7,23
Ganību dzīvnieki - nobarojamie liellopi	64	1,73
Jaukti (laukkopība/lopkopība)	31	1,1
Dārzkopība - augļkopība	23	0,35
Dārzkopība - dārzeņkopība	13	0,61
Ganību dzīvnieki - aitas	11	0,28
Laukaugi - kartupeļi	9	0,32
Putni	9	0,98
Cūkas	4	0,89
Dārzkopība - dekoratīvā dārzkopība	4	0,22
Ilggadīgie stādījumi	4	0,06
Pārējās	10	0,50
Kopā	**583**	**30,06**

Apstiprināto projektu populārākās iegādes

N.p.k.	LA4.1.1. Lauku saimniecību konkurētspēja	LA4.1.2. SEG un amonjaka emisiju samazināšana	LA4.1.3. Labturība un biodrošība
1	Piekabe - 46	Smidzinātājs - 52	Dzīvnieku labturības aprīkojums - 11
2	Pļaujmašīna - 31	Sējmašīna - 44	Guļvietu aprīkojums - 10
3	Vālotājs/ārdītājs - 30	Zemes apstrādes tehnika - 39	Šķidrmēslu izvākšanas iekārta - 7
4	Rituļu prese - 22	Minerālmēslu un kaļķa izkliedētājs - 39	Novietnes aprīkojums - 6
5	Sējmašīna - 19	Kombaina heders - 20	Novietnes klimata aprīkojums - 6

Apstiprināto projektu precīzo tehnoloģiju iegādes
(LA4.1.1., LA4.1.2. un LA4.1.3. pasākumi)

Precīzās tehnoloģijas	Skaits	Attiecināmās izmaksas, milj. EUR
Smidzinātājs	58	7,82
Minerālmēslu un kaļķa izkliedētājs	49	1,83
GNSS uztvērējs	25	0,32
GPS uztvērējs	21	0,31
Dzīvnieku barošanas iekārta	10	0,48
Augu sensors	6	0,12
Bezpilota gaisa kuģis	3	0,05
Laistīšanas iekārta	2	0,13
Meteostacija	2	0,02
Mainīgās devas moduļa komplekts	1	0,01
Kopā	**177**	**11,09**

Investīcijas. Kārtas 2025. gadā

LA 4.1.1. Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās konkurētspējai	Kārta atvērta 2025.gada 15.05.-16.06.
LA 4.1.2. Atbalsts ieguldījumiem SEG un amonjaka emisiju samazināšanai	Kārta plānota 2025.gada novembrī
LA 4.1.3. Atbalsts ieguldījumiem labturības uzlabošanai un biodrošībai (liellopu, aitu un kazu saimniecībās)	2025.gada 15.05.-16.06.
LA 4.1.4. Atbalsts ieguldījumiem AER izmantošanai vai energoefektivitātes palielināšanai	Kārta atvērta 2025.gada 15.05.-16.06.
LA 4.2. Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē	Kārta plānota 2025.gada augustā
LA 5 Atbalsts ieguldījumiem mazajās lauku saimniecībās	Kārta plānota 2025.gada augustā
LA 6 Atbalsts gados jaunajiem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai	Kārta plānota 2025.gada septembrī

LA 4.1.3. Atbalsts ieguldījumiem labturības uzlabošanai un biodrošībai

! Finansējums, lai mazinātu riskus **dzīvnieku mutes un nagu sērgas** izplatībai un veicinātu ieguldījumus biodrošības pasākumos

- **Pieteikšanās:** 15.05. - 16.06.
- Atbalstu var saņemt liellopu, aitu un kazu saimniecības
- **Finansējums:** 2 milj.eiro

LA 4.1.1.Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās konkurētspējai

- **Pieteikšanās:** 15.05. - 30.12.
- **Finansējums:** 471 tūkst.eiro
- Pasākums aitkopības saimniecībām preventīvajiem pasākumiem: zogu izveidei un sargsuņu iegādei

Mākslīgo mitrāju izveide

- **Pieteikšanās:** 15.05.2025.-30.06.2026.
- **Finansējums:** 4 milj.eiro

! Lai pamatotu mākslīgā mitrāja izveidi meliorācijas vai lietusūdens novadīšanas sistēmas posmā, pirms būvprojekta izstrādes jāveic 2–4 ūdens paraugu ņemšana un testēšana akreditētā laboratorijā

Apdrošināšana

Pieteikšanās: 04.04.-01.07.

Finansējums 13,5 miljoni EUR

Atbalsta intensitāte: 50% no apdrošināšanas polises attiecināmajiem iegādes izdevumiem, bet ne vairāk kā
- 50 eiro/ha (kultūrauga augšanas sezonā) vai vienu liellopu vienību (gadā)
- 65 eiro/ha , ja ziemāji gājuši bojā un pavasarī ir iesēti vasarāji

Riski:
- nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi
- uguns
- dzīvnieku vai augu slimības (ir izņēmumi) augu kaitēkļu invāzija
- plēsēju nodarītie postījumi ganāmpulkā

Kredītprocenti

- **Pieteikšanās:** 01.07.- 31.07.
- Atbalstu var saņemt par laikposmu no 2024.gada 1.jūlija līdz 2025.gada 30.jūnijam faktiski samaksātajiem īstermiņa vai ilgtermiņa aizdevuma, vai finanšu līzinga %
- ALTUM klientiem nav jāiesniedz izziņa par samaksātajiem kredītprocentiem
- Atbalsta apmērs ir summa, kas nepārsniedz aizdevuma gada procentu likmi 4 % apmērā vai faktisko likmi, ja kredītprocentu likme ir mazāka par 4 %

De minimis lauksaimniecības nozarei (primārajiem ražotājiem)

- Valstī pieejamais *de minimis* jebkurā trīs gadu periodā 38,45 milj. eiro (līdz 2025.gadam trīs fiskālo gadu laikā 20,2 milj. eiro)
- Vienam vienotam uzņēmumam pieejamais *de minimis* jebkurā trīs gadu periodā 50 000 eiro (līdz 2025.gadam trīs fiskālo gadu laikā 25 000 eiro)

Tendences

Platībmaksājumi

Investīcijas

Kredītprocentu dzēšana

Apdrošināšana

Ieguldījumi mežos

Finanšu instrumenti

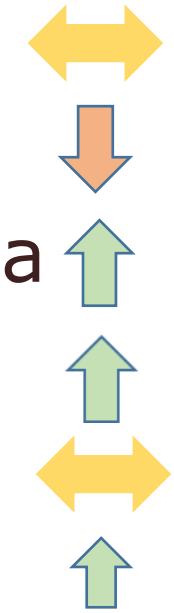

PLATĪBU MAKSĀJUMI

Pieteikšanās platību maksājumiem

- Pieteikties EPS no **15.04. - 22.05.** (ar samazinājuma sankciju līdz 16.06.)
- Kartē skatāmi aktuālie slāņi (grāvju slānis, kūdraugsnes, mitrāji u.c.)
- Precizētas lauku bloku robežas atbilstoši 2025. gada situācijai
- LAD tīmekļvietnē pieejama rokasgrāmata

Klientu apkalpošana

- Pa tālruni 67095000 (darba dienās no plkst. 8.00 līdz 20.00)
- Klātienē Klientu apkalpošanas centros (var pierakstīties iepriekš, izvēloties konkrētu laiku vizītei)
- Papildu konsultācijas dažādās vietās Latvijā (grafiks tiek aktualizēts LAD web)

Iesniegumu pieņemšana mutvārdos

- Iesniegumus mutvārdos pieņem no saimniecībām, kas nav lielākas par 20 ha

Kāpēc?

✓Precizētas lauku robežas, dati kartē u.tml.

✓Lai nerastos kļūdas, LAD šogad rosina saimniecībām virs 20 ha skatīt pieteikumus detalizētāk, ko nevar izdarīt pa tālruni

Aktuālais 2025. gadā

- **Atcelts LLVS 8.1** – nodrošināt 4% neražojošās platības
- Jauna ekoshēma: **EKO3**– atbalstam par ainavas elementu izveidi un saglabāšanu
- **Jauna ainavas elementu (AE) definīcija** (daļa «veco» AE neatbilst jaunajai definīcijai)
- Neatkarīgi no tā, vai piesakās EKO3, par AE platību **varēs saņemt ISIP, PAR, JAL, MLS**
- **3 gadu prasība ziemājiem sākas no 2023. gada**

EKO3: Par ainavas elementu izveidi un saglabāšanu

- Atbalstu piešķir par **visu saimniecības aramzemi**, ja ainavas elementu kopējā platība **ir vismaz 1 % no kopējās aramzemes platības, bet tā nav mazāka par 0,1 ha**
- AE jāsaglabā visu kalendāro gadu
- AE jābūt lauksaimnieka īpašumā vai tiesiskajā valdījumā (lietošanā) kārtējā gada 15. jūnijā

Likme: min- 2,4 EUR/ha, max- 3,6 EUR/ha

Ainavas elementi 3.ekoshēmai

- **Pastāvīgas biodaudzveidības salas**
- **Dīķi un to piekrastes veģetācija**
- **Koki, koku vai krūmu puduri, koku rindas akmeņu kaudzes**
- **Aizsargājamie koki, dižakmeņi un alejas**

Var pieteikt ainavas elementus:

- kas kārtējā gada 1.aprīlī ir iekļauti LAD lauku reģistra ainavas elementu slānī vai
- par kuriem līdz kārtējā gada 1.maijam EPS ir iesniegts iesniegums to iekļaušanai LAD lauku reģistrā

LAD publiskā kartē – jauni slāņi

- **Grāvju slānis**
- **Mitrāji**
- **Ilggadīgo zālāju slānis u.c.**

Dīzeļdegviela, kam piemērota samazināta akcīzes nodokļa likme

- **Pieteikšanās:** līdz 2.jūnijam (ieskaitot)
- Jānorāda ieņēmumi par 2024.gadu

- **Ieņēmumi**:
  - vismaz 350 EUR no hektāra
  - vismaz 210 EUR no hektāra bioloģiski sertificētājās saimniecībās

EKO4: Saudzējoša lauksaimniecības prakse
Saglabāt / nesaglabāt foto?

- **Minimālā augsnes apstrāde (*min till*)** - ģeomarķēti fotoattēli par vismaz 90% lauku

Var izmantot LAD mobilo lietotni vai saglabāt foto 3 gadus paša izvēlētā elektroniskā uzskaites sistēmā un uzrādīt pēc LAD pieprasījuma

- **Augsnes joslu apstrāde (*strip till*) –** foto nevajag
- **Tiešā sēja (*no till*) -** foto nevajag

!Herbicīdus lieto atbilstoši marķējumam un ne vairāk kā 2 reizes pieteikuma gadā

Zaļās joslas

- Ievērot joslu platumu (4m vai 8m)
- Cits augu segums, nekā tas ir pārējā laukā
- 2025. gads – pēdējais gads, kad var uzņemties saistības

Īstermiņa aizdevums no ISIP

40+20=60 eiro/ha

- Līdz 15.aprīlim - 40 eiro/ha
- Kopā ar platību maksājumu pieteikšanās sākumu no **15.aprīļa** +20 eiro/ha - 60 eiro/ha

Iespēja agrāk saņemt ISIP kā bezprocentu īstermiņa aizdevumu

Sezonas laukstrādnieki

SEZONAS LAUKSTRĀDNIEKI

- nevar pārsniegt **90** dienas un **3 000 EUR**
- ienākuma nodoklis 15 %
- papildus Valsts ieņēmumu dienestā nav jāreģistrē

No 1. aprīļa līdz 30. novembrim
Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā (EPS)

- augļkoku, ogulāju un dārzeņu audzēšana vai stādīšana
- sējumu un stādījumu kopšana
- ražas novākšana
- augļu, ogu un dārzeņu šķirošana
- akmeņu lasīšana sējumu, stādījumu un zālāju platībās

Ērti un ātri laukstrādnieku reģistrācijai var veikt, izmantojot LAD mobilo lietotni!

Paldies! Jautājumi?

Līdzfinansē Eiropas Savienība

2027 Nacionālais attīstības plāns

www.lad.gov.lv

Sekojiet mums